

Darbininkai Visų šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išleina Kasdien Apart Nedėdienių.

KRISLAI
Pirmas New Yorko Laikraštis.
Redaktorius Kalėjimas.
Kaip šiandien?
"Laisvės" Draugai.
Streikas Laimėtas!
Rašo M. Rambus.

No. 267 TELEPHONE BTAGG 8878 Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 10 d. Lapkričio (November), 1925 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XV, Dienraščio VII

Žmogus Išmušė Kunigui Du Priešakinį Danciu

NEW YORK. — Tulas Costigan, 57 metų amžiaus vyras, išmušė kunigui William Burke, iš New Yorko, du danciu ir perskėlė lūpą. Costiganas tuodu kunigo danciu išmušė, kuomet pastarasis buvo atėjęs prie jo sergančios moters.

Tigras Užmušė Moterį, Kuri Valė 'Jo' Namus

MANCHESTER, Anglija. — Ponia Lambert, dirbanti Bellevue Zoologijos darže prie pridabojimo gyvulių, neujė valyti tigrų klėtkos. Bet įėjusi vienan kambarėlin, pamiršo uždaryti duris to kambarėlio, kuriame radosi tigras. Bevalant jai tigrų "pakajus", įpuolė vienas tigras, ir smogdamas savo lopa moterį, užmušė ją ant syk.

PENKIOS MOTERYS RASTA NEGYVOS KAMBARYJ

HIBBING, Minn. — Penkios moterys, dirbančios viešbutyje čionai, atrastos negyvos South Hibbing name. Kambariuose buvo prileista gazo. Bet nemanoma, kad jos žuvo nuo gazo. Spėjama, kad negyvėlės buvo užvalgę kokio tai nuodingo maisto. Eina tyrinėjimas.

KONFERENCIJA DEL KRIMINALISTŲ ISDAVIMO

Kaunas. — Kaip teko patirti iš tikrų šaltinių, netrukus žada įvykti Rusijos ir Lietuvos derybos dėl konvencijos apie pabėgusių kriminalių nusikaltėlių išdavimą. Apie tokia konvencija dabar jau eina Rygoje derybos tarp Latvijos ir Rusijos.

Rado Daiktus pas Plėšikus

Kaunas. — Kriminalės policijos pranešimu, pas suvautą neseniai pabėgusi iš Kauno kalėjimo plėšiką Jušką rasta dviratis ir vyrų apsiaustas. Nukentėje prašoma kreiptis į kriminalės policijos sekretorių, Laisvės Alėja 16 Nr.

Reikalingas Tiltas,

Pavidaujis. — Per upę Vidaujaus jau nuo vasaros vidurio tiltas sulūžo ir niekas nesirūpina jį taisyti. Vasaros metu, kuomet buvo upėje maža vandens, šiaip taip ealėjo per vagą pervažiuoti, bet dabar patvinus pervažiuoti negalima.

GARIBALDI AREŠTAVO

ROMA. — Generolas Pepino Garibaldi, garsaus Italijos laisvės kovotojo ainis, kuris pats dalvavo pasauliniame kare, dabar tapo areštuotas už kėsinimąsi ant Mussolini galvos. Su juo suimta kiti 50 asmenų.

Nežiūrint, kiek daug pastangų deda kapitalistai su socialistais, kad melais ir provokacijomis neišleisdyt iš Rusijos, tačiau jį vis tiek prasiveržia ir pasaulio darbininkai ją pamato.

DAUGIAU VARDŲ DIENRAŠČIO 'LAISVĖS' GARBĖS LISTE

Ar Jūs Vardas šiame Suraše Randasi? Jei Ne, Tai Dar Yra Laiko — Dvi Savaitės — Pasidarbavimui, Kad Jis Čia Būtų.

Šiuomi talpiname daugiau vardų draugų, kurie pasidarbavo "Laisvės" naudai šiame vajuje, gaudami naujų skaitytojų dienraščiui. Mes rašime kiekvieną mūs skaitytoją pasidarbuoti kad iki lapkričio 22 d. kiekvienas bent no viena skaitytoja gautu. Dabar laikas patopus, laikraščio kaina nuiminta: todėl gauti bent vieną skaitytoją nėra sunku.

- Sekanti drausai ir draugės yra pasidarbavę:
- F. Jasulaitis, Benld, Ill.; A. Šatas, San Francisco, Cal.; A. Matulevičius, Zeigler, Ill.; B. Buknys, Pittsburgh, Pa.; J. Betoski, Heron, Ill.; J. Krasnickas, Waterbury, Conn.; N. Astrauskas, Detroit, Mich.; A. Sutkaitis, Providence, R. I.; J. Kreivėnas, Hudson, Mass.; Burkė, Westfield, N. J.; Miliauskas, Worcester, Mass.; J. Kuras, Saginaw, Mich.; M. Liaudanskis, Waterbury, Conn.; J. Razmus, Clinton, Ind.; K. Baniulienė, Benld, Ill.; V. Navickas, Ansonia, Conn.; Ign. Savukaitis, Cudley, Pa.; A. Beleskevičius, Cambridge, Mass.; S. Lukas, Newark, N. J.; K. Adomavičienė, Philadelphia, Pa.; J. Vaitkus, Philadelphia, Pa.; B. Balvich, Kenmore, Ohio;
 - A. Karalis, Detroit, Mich.; J. Bitkauskas, Herrin, Ill.; Ign. Sukis, Warrior Run, Pa.; C. Kibirskis, Worcester, Mass.; P. Čekanauskas, Detroit, Mich.; J. Shopes, New Britain, Conn.; P. Duodis, Philadelphia, Pa.; A. Giltaitis, Lester, Pa.; A. Pavilonis, Hartford, Conn.; S. Jasilionis, Binghamton, N. Y.; K. Rinkevičius, Christopher, Ill.; S. Karpis, Jacksonville, Fla.; V. Astauskas, Detroit, Mich.; F. Barauskas, Saginaw, Mich.; Ign. Bėčis, Newark, N. J.; A. P. Grigutis, Elizabeth, N. J.; J. E. Detchman, Collinsville, Ill.; J. Čepinskis, Ansonia, Conn.; B. Ramanauskienė, Philadelphia, Pa.; J. Norwick, Detroit, Mich.; F. Dillis, Detroit, Mich.; C. S. Kaspars, Wilkes-Barre, Pa.; P. Šlekaitis, Scranton, Pa.; V. Pučėn, St. Louis, Mo.; P. Juodviršis, Cleveland, Ohio; D. Burba, Stamford, Conn.; J. J. Ynamatis, Naugatuck, Conn.; A. Gaskauskas, Great Neck, N. Y.; V. Kavaliauskas, Tacoma, Wash.; A. Morkis, Toronto, Ont., Canada; P. Demikis, Ansonia, Conn.; P. Gaižis, Painesdale, Mich.; J. Glavinskis, Hamtramck, Mich. (Pabaiga rytoj).

PRIPAZISTA PERSIJOS NAUJĄ VALDŽIĄ

TEHERANAS. — Po to, kuomet Sovietų valdžia pripažino naująją Persijos valdžią su Khanu priešakyje, tai ir visos kitos kapitalistinės valstybės padarė tą patį.

Nenori Taisyti Kelio

Kamajai, Rokiškio apskr. — Mūsų klebonui už valdomos žemės sklypa buvo paskirta taisyti keli sieksniai kelio, kaip ir kiekvienam ūkininkui. Bet jis tuojau ausis pastatęs pradėjo išsikabinėti tos šventos žemės nenaudojant, o ja valdančios kelios davatkėlės. Bet užklausus tas davatkėles, pasirodė, kad jos iš kunigo nieku negauna. Nežinia kaip i tai valsčiaus valdyba pažiūrės, bet kunigo kelias stovi netaisytas. Gėda kunigui piliečio pareigų.

Finlandijoj Pradėta Areštai ant Komunistų

HELSINGFORS, Finlandija. — Pastaruoju laiku Finlandijos valdžia pradėjo daryti visą eilę areštų ant komunistų. Komunistų Partija — kuri yra slapta — pradėjo plėsti savo veikimą, kas valdžiai labai nepatinka. Laike pastarųjų keleto dienų daugiau kai 30 areštų

AMALGAMITAI LAIMĖJO DIDELE KOVĄ PRIEŠ MILŽINIŠKAS KOMPANIJAS

Kapitalistai Nepajėgė Sukriušinti Unijos; Darbininkų Kova ir Solidarumas Privertė Bosus Nusilenkti; Džiaugsmas Pas Visus Darbininkus.

NEW YORK. — Streikas, kuris tęsėsi per 19 savaitių, ir kurį vadovavo Amalgamitų unija prieš International Tailoring Co., ir prieš J. L. Taylor and Co., jau pasibaigė. Pasibaigė laimėjimu unijistų. Kaip žinoma, šie du kompanijai — didžiausios visoje drabužio industrijoje — užsimanė sulaužyti uniją. Chicagoje šių kompanijų dirbtuvės stengėsi su pagalba United Garment Workers Unijos (priklausančios prie ADF.) sulaužyti streiką, o New Yorko — viena pati manė sulaužyti uniją.

Jei šis kompanijų pasiryžimas būtų gyveniman įvykintas, aišku, Amalgamitų unijai būtų grūmojusi didžiausia suirutė. Todėl unija dėjo dideles pastangas, kad atsilaukius prieš abi kompanijas. Ir tos pastangos atnešė vaisių. Perteitą šeštadienį buvo padaryta sutartis tarpe kompanijų ir unijos. Ja einant, abidvi kompanijos pasižada pripažinti uniją ir mokėti darbininkams algas tokias, kokios buvo mokamos sulyg sutarties, padarytos 1919 metais. Visur — Chicagoje ir New Yorko — kompanijos pasižada priimti visus unijistus darbininkus ir išvyti iš darbo visus kebus. Dar vienas dalykas tenka pastebėti reikale šio streiko. Kompanijos buvo išėmę baidius indžionkšnius prieš piktuotojus. Nė vienam piktuotojui nebuvo valia prišiartinti prie dirbtuvės arčiau, kai 10 tarpgatvių. Ir neveizint viso to, darbininkai vis tiek pajėgė laimėti kovą! Daug jų buvo suareštuota, apmušta, apdaužyta, bet jie savo laimėjo. Kiekvienas darbininkas gali tik pasveikinti šį amalgamitų laimėjimą!

Trys Bedujinai Banditai Pakarti Damasko Indijonas Apkasė Savo Gyvą Kūdikį

DAMASKUS. — Syrija. — Trys bedujinai banditai, buvę užpuolę ant pašto ir nužudę vieną francūzų oficierą, tapo pakarti čionai perėitą sekmdienį. Pakorimas buvo atliktas "su ceremonijomis". Pakartu ju lavonai palikta ant Merdži Aikštės keletui valandų pakaboti. Ant jų buvo pridėta korčių, rodančios, už ką jie buvo pakarti.

Nupjovė Abi Kojas

Kaunas. — Spaliu mėn. 19 d. po pietu einant traukinėliui nuo Aleksoto tilto link Kanto gatvės ties pirtim "Higiena" du ikaušę piliečiai bandė įsokti į vagoną. Vienas paslydo ir pagriuvo po traukinį, kuris jam nupjovė abi kojas. Traukinys dėl to nušoko nuo bėgių ir vos nenukrito į upę, bet jį sulaukė geležinė užtvara. Nelaimingasis, kaip paaiškėjo, Adomas Leonavičius, nugabentas ligoninėn, kur jam kojas amputavo.

PUEBLO, Col. — Tulas Ute indijonas, manydamas, kad dėl to sugrįž jo pati, kurią jis taip mylėjo ir kuri buvo tik ką numirusi, apkasė su ja sykū ir savo kūdikį 17 dienų amžiaus. Bet nesugrįžo nė pati, nė vaikas. Valdžia dabar nežino, kas daryti: ar tas indijonas yra žmogžudys, ar ne. Jis vis tiek bus teisiamas už žmogžudystę.

GIRŠAVIČIUS JAU IŠVYKO AMERIKON.

Kaunas. — Firmos "Remington" atstovas p. Giršavičius vedęs derybas su miesto valdyba dėl paskolos Lietuvai ir Kauno miestui, šio mėn. 14 d. išvyko Amerikon.

DAUGYBĖ NETIKRŲ PINIGŲ MEKSIKOJE

MEXICÓ CITY. — Po visą miestą ir apielinkę pasklydo daugybė Amerikos netikrų pinigų. Valdžia griebiasi priemonių suvaldyti pinigdirbių, bet sunku juos sugauti, nes pinigai pavlginamai labai gerai padirbti.

NEW YORKAN ATVYKTA ŠALTIS

NEW YORK. — Pabaiga pereinot savaitės New Yorko ir apielinkėje buvo šilta ir lietinga. Bet su sekmdieniu prasidėjo šaltis. Nuo vakarų ateina didelė šalto oro banga, kuri užplūs visus rytus.

elis, 9 Lapkričio, 1925
ofnas: Slagg #16
Dr. A. Petrika
LETUVIS DĖNRAŠTIS
"X-Spindis"
"SO"
"BR"
...
AITYMAI
...
Brooklyn, N. Y.
...
KRAUTUVE
...
MOTERYS
...
Drg. Gitlowas, ADP. veikia, tapo paimtas į kalėjimą perėitą pirmadienį. Apie tai bus parašyta plačiau rytoj.

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00. Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kaina Sovietų Sąjungoje ir Kanadoje: metams—\$6.00; pusei metų—\$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00.

DARBININKŲ BŪVIS SOVIETUOSE

Sovietų Rusija jau baigia pasiekti tą laipsnį, kuriame buvo pirmą kartą. Bet darbininkų algos jau didesnės, negu prieš karą; jie gyvena geriau, negu kada pirmą kartą Rusijos istorijoje. Sovietų darbininkų gyvenimo laipsnis šiandienai abelnai augštesnis, negu kapitalistinėse Europos šalyse.

Pirmą kartą cariniai-buržuaziniai parazitai surydavo daugybę žmonių triūsio. Dabar kylančios pramonės ir ūkio vaisiai eina tiesiog gerinimui būvio darbo žmonių.

Apšvęta kapitalistinių šalių, Sovietų Sąjunga turi laikyti didoką Raudonąją Armiją. Nes pasaulio kapitalistai rengiasi išnaujo pulti Sovietus. Raudonoji Armija gana brangiai lėšuoja. Jeigu nebūtų to pavojaus iš užsienių; jeigu kitose šalyse būtų darbininkų tvarka, — nereiktų tos armijos; tuomet dar smarkiau eitų pirmyn sovietinio ūkio darbai.

Konservatyvė (ne kairi) Anglų darbo unijų delegacija, atsilankiusi Sovietuose, raportuoja:

"Raportas apie darbo sąlygas Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungoje turi prasidėti tuo nurodymu, jog Rusijoje darbininkai yra viešpataujanti klasė... Rusijoje darbininkai patys nusistato teises delei savo gerbūvio. Kituose kraštuose turėta suvaržo darbininkų teises... Reikia tik šitą suprasti; tuomet žmogaus nesuklaidins beveik kasdieniniai kapitalistinės spaudos melai: sulig tų metų išeina, būk Rusų darbininkų gyvenimas labiau suvaržytas; būk Rusijos darbininkai turi mažiau laisvės, negu pas mus (anglus). Bet teisybė, yra, kad Rusų darbininkai yra klasė, kuri valdo Rusiją. Jie turi valdanciosios klasės teises."

Apie Sovietų ūkio kūrybos darbus Anglų unijistų delegacija rašo:

"Elektriniai statymo darbai Balachne, vanden-ekstrinė stotis Tiflise, perorganizavimas didelių metalinių fabrikų Enakieve, planai namų statymo visoje pramonėje Don Baso srityje, išvalymas purvinių gatvių Baku mieste ir darbininkų perkraustymas į darbininkų namus, priklausancius prie geriausių, kokius mes kur nors matėme, darbai delei laukų laistymo ir elektrifikacijos, medvilnės verpimo, audimo ir baltinimo dirbtuvės Leninakane (nors ir stambūs, palyginus su didžiausiomis medvilnės įmonėmis, prie kurių kai kurie iš mūsų yra prispratę), — visa tai patvirtina naują gyvybės energiją, pulsuojančią širdyse rusų darbininkų.

Kitas apsiereikimas, kuris padarė į mus visus didelį įspūdį, tai pastebėtinas išsivystymas gabumo šeiminkavime ir išsivystymas organizacinių gabumų eilėse pačių darbininkų. Šitas ryškus faktas sumušė kapitalistinę pretenziją, būk vien tik kapitalistai turi organizacinių gabumų monopoliją. Visuose tuose užvedimuose vedama tikra teisinga linija. Mums atrodo visiškai aišku, jog pramoninėje ir ekonominėje pasaulio istorijoje pradėtas naujas puslapis."

Švietimo Darbas

Darbininkų ir valstiečių apšvieta prie Sovietų stebėtinai pakilo. Pirmą bolševikų revoliucijos Rusijoje per dienas išėdavo 2,500,000 egzempliorių laikraščių. Dabar gi, 1925 metais, laikraščių kasdien išeina nuo 5,000,000 iki 7,500,000 egzempliorių. Ir darbo žmonės reikalauja vis daugiau laikraščių. Yra desėtkai tūkstančių taip vadinamų seninių laikraščių, kasdien išlįpdinamų fabrikuose, dirbtuvėse, sodžiuose. Juos patys labiau apšviėtą darbininkai rašo, paduodami sutraukus svarbiausių žinių.

Plėtojasi laikraščių korespondentų organizacija. 1924 m. kovo mėnesį darbininkų korespondentų buvo 32,570, valstiečių korespondentų — 24,000; išviso 57,370. Gi 1924 m. gruodyje darbininkų korespondentų skaičius daaugo iki 63,280, o valstiečių korespondentų iki 79,780, tai yra 143,060 išviso.

Sovietų Sąjungos laikraščiai vis daugiau prirašomi pačių darbininkų ir valstiečių.

Darbo unijos turi 1,572 darbininkų klubus, varančius apšvietos darbą. Tų klubų knygynuose jau dveji metai atgal buvo 3,000,000 knygų. Nuo to laiko knygų skaičius kelis syk padidėjo. Pačios unijos tiesioginiai leidžia 24 laikraščius ir 63 žurnalus. Gelžkeliečių unijos žurnalas "Gudok" (Švilpukas) turi 250,000 skaitytojų.

Sulig atsilankančių Sovietuose bešališkų tėmytojų, Rusijoje per porą paskutinių metų delei apšvietos padaryta daugiau, negu per 300 metų carų viešpatavimo.

P. M. Solomskas.

ISPŪDŽIAI IŠ DZŪKIJOS KAMPO

I. "Dzūkijos Kampu" vadina buvusios Vilniaus gubernavarinę dalį, kuri dabar pasilikus Lietuvos ribose. Nors ten ir nedaugiausia yra tikrų "dzūku", bet kadangi iki šiol kaip ir priimta buvo to kampo žmones vadinti "dzūkais", todėl ir aš tą "vardą" pavartoju.

Šiame Lietuvos kampe aš praleidau 10 savaitių — gražiausį praėjusios vasaros laikotarpį.

Sugrįžus atgal į šią "aukso šalį", ką tik susitinku, kiekvienas duoda įvairius klausimus: kaip ten žmonės gyvena? Ar didelės permainos po karui? Kaip jaunimas išrodo? Ar žmonės labai religingi? ir tt., ir tt. Pasirodo, kad lietuviai amerikiečiai labai interesuojasi savo gimtojo krašto gyvenimu. Taigi, aš čia ir bandysiu pabrėžti šiek tiek, kaip man ten viskas išrodė.

Pirmiausia parvažiavau pas savo brolius Užugusčio miesteliukin, Trakų parviete (dabar Kaišėdorių apskr.), 20 d. birželio. Tai buvo pats gražiausias laikas, bet, sykiu, ir sunkiausias laikas. Buvo tiesiog pusbadžiavimo laikas. Ant laukų dar niekas nebuvo prispėjęs, o aruodai jau ištuštėję buvo... Seniau, tai yra prieš karą, šiame miesteliuke veik niekas nepirko duonos, nekuriė dar nemazai ir paūduot turėdavo. Bet šiemet iš kelių desėtkų ūkininkų tik penki turėjo savos duonos iki rugiapjūtei, — visi kiti pabaigė ankščiau ar vėliau. Teko girdėt, kad Užugusčio par. kai kuriuose kaimuose buvo daugelis šeimynų, kurios per kelias savaites duonos nei neragavo. Nusipirkę kokį porą pūdų rugių patys susimala girnose ir iš tų rūpių miltų verda buizą, kurią valgo ryte, per pietus ir vakare. Toji putra išrodo gana prastai, mažai užbaltyta. Šriaubia varguoliai buizą ir sako: "Kad nors tokios buizos ikvaliai turėtum, tai dar pusė bėdos būtų." Labai mažai yra ūkininkų, kurie turi susipiklavoję geresnių miltų blynams arba sriubai. Jie sako, kad namie sumalti miltai skalsesni, negu malūne. Nekurie turėję nuo žiemos užsilikusią patį kitą lašinių del darhymečio, bet kai pritrūko duonos, tai vėžė paskutinę meselę į turgų apmainty ant duonos, nes pinigų pas ūkininkus nėra. Parvažiavus, bulvių visai neteko matyti iki šviežių užaugo. Sako, šį pavasarį nuo sėklos bulvių pas nieką neliko, nes pernai prastai užderėjo. Gi pas neturtin-gus žmones bulvė yra svarbiausias maistas; pabaigė bulves, tai jau ir bėda.

Duonos Brangumas.

Šį pavasarį rugiai buvo daug brangesni, negu praėitai ar užpraėitą pavasarį. Prieš pat rugiapjūtę rugių pūdas apielinkė pakilo iki 17 litų! Ir tų dar nelengva buvo gaut. Teko man būti ant jomarkų (šiuose miestuose: Žiezmariuose, Aukštadvary, Stakliškėse ir Butrimonyse. Tai kartais reikia gerai pajteskoti, kol randi kur vežimėlyj pusmąsį rugių. Gi avių visai neteko matyti ant jomarkų. Kurie ir atveža rugių pardū-

ti, tai nepamatsi poros ar vietos pilno maišo, bet tik pusmąsį. Atėjęs prie vežimėlio paklausiu, kiek nori už pūdą, "septynioliką litų," atsako jis. Jei pastebi, kad perbrangu, tai atsako: "Nepirk jei tau brangu." Mat, jis žino, kad pirkėjų yra daug, o pardavėjų — mažai.

Tai tokis padėjimas su duona buvo šį pavasarį visame kampe, imant nuo Alytaus iki Žaslių, netoli lenkų rubežiaus. Šiame sklype man teko būt daugelyje mažų miestelių bei kaimų ir visur maži ūkininkai gyvena vienodai. Ypač apie Užugusčių, Aukštadvarį, Onuškes ir Semeliškes smulkūs ūkininkai labai skursta.

Bežemių gyvenimas dar sunkesnis. Kurie bežemiai ešą prisiliję prie dvarų, tai nors prastai maitinasi, bet visgi šiaip taip egzistuoja, taip saktant, gyvena tik "iš pilvo," be jokios vilties. Bet kiekvienam miestelyje ir kaime yra bežemių, kurie daro pragyvenimą parsamdydami tik ant dienų tai vienur tai kitur. Šie žmonės gyvena pusbadžiai ne tik pavasary, bet visad. Jų nenudžiugina per daug nei rugiapjūtė, nei bulvekasis. Šie varguoliai tankiai pasisūlo kam dirbt per dieną vien tik už pavalgymą... Bet reikia atsimint, kad tokie vardgieniai turi šeimynėle—keletą vaikučių. Man teko matyti tokių vaikučių gyvenimą. Pamislini sau: kam šituos kūdikius tėvai leido šin bado ir vargų pasaulin?... Kam tokie žmonės didina baduolių pulkus?... (Bus daugiau)

Tai Kokia Tvarka! Girdžiai, Raseinių apskr. — Per upę Mituvą Girdžiuose būtina reikalingas tiltas. Čia žmonės visą amžį vargsta negalėdami ir gyvais reikalais su miestu — Jurbarku — upei patvinus susisiekti. Norint iš vienos pusės į kitą pervaziuoti, reikia 10—15 km. daryti į šalį labai nepatogią kelionę.

Draugas Dirvalis iš Philadelphia, Pa., rašo: "Republikonų Susivienijimas laikė susirinkimą, kuriame, tarp kitų pakeltų klausimų, apkalbėta ir dienrašcio 'Laisvės' reikalai. Apsvarščius, kad dienraštis turėjo su juodąja Romos armija didelę kovą, kuri tęsėsi du metu ir kurią dienraštis laimėjo, susirinkimas nutarė paaukoti 'Laisvei' \$25. Tai tiek tuo tarpu, o matant reikalą ir ateityje nepamirš."

Drg. A. Lukaitis, D.L.K.V. Dr-stės lin. sekretorius, iš Bayonne, N. J., praneša: "D.L.K. Vytauto Draugystė savo susirinkime lapkričio 4 d. paaukojo 'Laisvei' \$25."

Draugas J. Bails iš Rochester, N. Y., rašo: "Spalių 28 d. įvyko susirinkimas Darbininkų (Komunistų) Partijos Lietuvių Sekcijos 37 kuopos ir nutarė paaukoti dienraščiui 'Laisvei' \$10."

"Laisvė" yra darbininkų laikraštis ir tik darbininkų reikalus jina gina. Jos pasilaikymas ir pati gyvybė priklauso nuo darbininkų. Taigi darbininkiškos organizacijos daugiausia ir turi rūpintis "Laisvės" likimu. Philadelphiačiai, bayonniečiai ir roches-teriečiai parodė pavyzdį. Kaip su draugais ir organizacijomis kitų kolonijų?

Ypatingos domės mes norime atkreipti Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos kuopų ir apskričių. "Laisvė" yra šios draugijos organu nuo pat jos susiorganizavimo. "Laisvė" nesigaili nei vietos, nei energijos agitavimui už šią draugiją ir nušvietimui jos tikslų ir siekimų lietuvjams darbininkams. Taigi dabar, kuomet "Laisvei" būtina reikalinga pagelba, ALDDL kuopos ir apskričiai, be abejonės, jos nepamirš.

Mintys—Vaizdai.

Kapitalizmo klapčiukai, vidurinė klasė, susiducanti ir vertelgu, šmugelninkų ir vaidininkų publika, išsiskirstė, išvaikščiojo namuosna, kur jų laukė tarnai ir tarnaitės, priruošę skania vakarienė.

Lyg pajuokos meiluzės paguldytos prie jūrų šono,—muziškės medims šaltakis, ant kurio poneliai ir ponietes trepsėjo, paliko apgaubtus tylymos, siaptungai akompanuojančios monotoniskam jūrų užrūpi. Zenklą vakaro pamatė, visi ponai nuėjo, nusiskubino.

Ant didžiulio naujo gražaus šalitakio pasiliko viena vienintelė esybė, tarytum čia netin-kanti ir nereikalinga tik deļo, kad klasių knygoje jina užrašyta ne ponietė, bet proletarė. Vienumos liūliuojama, rymo mūsų proletarė ant šalitakio tvoros. Neuzdydėtinu gyvenimo ritmas dabar betgi uzkludė ją jaukia valanda, kurioje jina užmiršo skurdų savo likimą, užmiršo žiaurų svietą, kuris moka silpnesnis tik bausti, kankinti ir tyčiotis.

Ugnies varšomis virpanti, rausva sauleleidžio zara, bučiuodama vandenyno krūtine, nepavydėjo ir jai nutrėkšti pluoštą šaltos savo melės. Kraujas, banguojantis per jos krūtine, supluko-pasibuciuavo su didžiuo bangomis, o širdis skendo stebūklingai graziame gamtos vaizde. Sužavėta ma-lonių įspūdių, stovėjo jina nei-sijudindama, akis išmeigus į nelėsvai pilką jūrą ir dangaus beribę, kur įtūžė bangos glėbiai siuntė slėpiningas savo melodijas.

Ar ilgai jina džiaugėsi? Oi, ne, ne! Ir kur gi pasėkė, kur nulėksi, kur pagėsi, žinant, jog teisybė ant kryžiaus kabo?

Ne bent ramybė tikrą rastum globoje mylimų jūrų. Griausmingas ir sykiu kimas bangu vaitojimas atskleidė priešais akis kitą vaizdą.

Dingo malonumas, sudrebėjo ji, ir kumštis drūčiai sugnau-zusi lėtai varstė ašarotas blakstienas priešais naują reginį. Tai buvo vaizdas kruvino kapitalistinio pasaulio.

Čia mintys sudužo, žaibo greitumu aplėkė tolimus ir artimus kraštus, užvirtindamos, jog bausis vaizdas yra teisingas, nes teisybė ant kryžiaus kabo.

Ten, ten toli už šitų vandenų viešpatystės, ten, Rytų link, kur kankinamieji nustojo kanktrybės ir liepsnojančiomis širdimis puolė prie kryžiaus gelbėti teisybę. Ten ugnia puto-jantis kapitalizmo siaubūnas

Ant Didžurio Kranto

susmeigė savo šaltas plienines iltis į teisybės gelbėtojų krūtines. Tūkstančiai praklinių širdžių nustojo plakė, mirė, atšalo. Ten kalbais lavonų suguldyti kankinamieji po kryžium.

Bet, o kaip širdi džiuginančią žinią parneša iš ten mintys. Ten teisybė liko išgelbėta. Proletarai nuėmė ją nuo kryžiaus ir gaivina ir puošia žmoniškumo gelėmis.

Rodos, visai netoli, kiek čia, tik per šitą vandenį ir keletą valandų sausžemiu, ir jau ant tos žemelės, kuri mus užaugino. O koks liūdnas ten reginys. Ta žemelė didžiulioje serga džiūva; piktžolės iščiulpė jai gyvybės syvus. Žmonės neturi spēkų nei galimybės ją tinkamai gydyti—išdirbt, įtręsti; ji jiems delto, neduoda vaisių tinkamų. Keliai ir keleliai čia apstatyti kryžiais. Ar ant tų kryžių kabo dievas ar teisybė,—spręskite patys.

O ana ten susėdė ant spalijų klauone purvini, suvargę darbininkai. Jie čion ne automobiliais suvažiavo, ne cementu lietais keliais suėjo. Oi, ne, ne. Jie ėjo dargi ne tais purve klimpstančiais keliais, kokiais jie eina dienos šviesoje, bet ėjo, klupo, grubeno per arimus, krūmus ir pievas. Ėjo ne vieną du "blokų," ne pusę valandos traukiniu važiavo, bet ėjo kits ir kelis viorstus, dvi tris valandas. Bet jie, suėję, tamsoje sėdi ir tyliai kalbasi, tariasi, kaip čia išgelbėti Simulių Juozelį, kuriam inkvizitoriai jau bagia iščiulpė sveikatą ir protą; kaip išgelbėti Denu Antaną—jam grėšia mirtis. Ir jie tariasi, kaip išvyt iš savo šalies kankintojus, kaip išgelbėti teisybę.

Kitam krašte šito vandenėlio yra Morokko, o kiek toliau yra Bulgarija; ant tų žemelių ir šiandien dar tebeharuoja šiltas žmonių kraujas, verkia ir sunkiai dūsauja minios nekaltų žmonių.

O štai čia pat į dešinę pusę, tik už anos salaitės, už tu plaukiojančių laivų ir laivukų, yra asarų sala—kiek čia tų karčių asarų išlieta, kiek galilingų apalpinū! O ką perken-tėjo širdys tos, kurių savininkai, susikrimitimo nepernesdami, pasinėrė jūrų glėbyje,—tik pačios jūros suprasti tegali.

Anam šone reiksdinasi milžiniškas gaisras,—tai New Yorko žiburių šviesos atspindys. Kaip sužerti į siaurą minčių rėmą, kas yra New Yorko? Veikiausia šitai: vienų pusėj kapitalizmo bedugnės—puikūs vaismedžių sodnai, žalios pievutės ir kvepiančių gėlių raitai; čia perteklius; žėri aukšas, žvanga žemčiūgai, šviežianis ir geriausias maistas čia sukrauta, čia skamba žavėjanti muzika; čia buržuazinė kultūra, čia išlepusiųjų dailė istobulinta; čia ir niekystės ir istvirkimas delei pertekliaus. O kitoje pusėje stambiais netašytais akmenimis išgrįsta žemė, gatvės purvinos; pro krautuves negali nė praėiti—nosį plėšia, nes jose sukrautas pigusis, sugedęs vargšų maistas. Žmonės čia nustoję savo prigimties išvaizdos; nuo sunkių ir sveikatai kenksmingų darbų jie suvargę fiziškai ir dvasiškai; vietoj muzikos, čia išgirsti dejavimą, kad nėra kuo randą užimokėt, nėra pinigų krautuvei užmokėt; išgirsti verkiančias motinas, matysis išblyskusius, purvinus, ligų globoję kūdikius; išgirsti keikiančius bei pliovojančius vyrus. Čia, šitoje skurdo versmėje, rasi ir niekšysėjų ir nupuolimo—tai nedatekliaus pasekmės.

Yra žmonių, kurie nori tokią netikusią tvarką pakeisti geresne. Bet už tai jiems prisleina nukentėti. Kas gali įsivaizdinti, kaip skaudžiai žmogui reikia kentėti, apkalntam dargi visai nekaltai? Pavyzdžiui, kad ir ten, tarp tų gražių, žaliūmynais apaugusių kalnų, už geležinių grotų sėdi į pūstelinko lavoną panašis žmogysta. Tai mylimas ir mylintis šeimynos narys, brangus kūdikį tėvas, kurio jie jau ir nebepažįsta. Tai Sacco, kuris gynė darbininkų reikalus ir kurį kapitalistai provokacijos keliu užsišpyrė miršiai nubausiti. Daug tokių Sacco ir Vanzečių yra.

An jūrų paviršiaus tai čia,

tai ten pradėjo rodytis žirniai, laivų žiburiai. Susigėdo mūsų proletarų juodos nakties skraistės. Nausyposo ir, bangų gaudimo didima, nuėjo savo buvėnis link K. S. Lietuvių Rockaway Park, Lapkričio 3 d.

JULYTĖ RAŠO, KAIP JI RĖMOKO KORESPONDENCIJAS DRĄSIAI RAŠYTI

Aš esu "Laisvės" korespondente. Laisviečiai, kaim kodėl, skaito mane už gerą korespondentę. Dabar aš pasakysiu, kaip aš rašydavau korespondencijas iš pradžių ir kaip rašau dabar.

Pirmiau, jeigu norėdavau parašyti, kas idomesnio atsitiko mūsų mieste, ilgai rengdavausi; nedrašu būdavo pradėti; o ir pradėjus kelis lapus popieris sugadindavau, kol išėdavo korespondencija. Aš stengdavausi rašyti taip, kad išėitų kas tai nepaprasto; darydavau ir ilgus išvedimus; sakiniai pas mane irgi išėidavo ilgai. Man atrodydavo, kad taip gražiau ir moksliskiau skamba.

Dabar aš kitaip rašau; visai nesirengiu prie rašymo. Truputį pagalvoju, kas svarbiau; sėdu tuojaus ir parašau. Darau pagal patarimą vieno iš "Laisvės" redaktorių. Sykį jis pas mane kalbėjo. Aš po prakalbų priėjus pasiklausiau, kaip būtų geriau rašyti; ir prisipažinau, kad pradėti rašymas man kiekvieną sykį yra nedrasu, lyg į šaltą vandenį įsėtas. Jis mane pagyrė už geras korespondencijas ir davė savo patarimą. Sakė: rašyk taip ir tokiais žodžiais, kaip kad pasakotum savo draugei ar draugui apie atsitikimus; įsivaizdink, kad jis ar ji yra čia su tavim, ir tu nori pasakyti, kas tau yra žinoma apie atsitikimus ir kokia tavo nuomonė apie juos.

Tai buvo labai naudingas man patarimas. Dabar aš taip ir darau: mintyje žodžius sakausi, o plunkant ant popieros rašau; ir mano rašymai dabar labiau girta vietiniai draugai, negu kada pirma; sako, jog dabartinis mano rašymas yra gyvenimo ir lengvesnis skaityt; dariau, girdi, tu rašai apie patį dalyką; ir galima tikėt, jog tai rašai teisybę; o pirma kaip rašydavai, tai atrodydavau, lyg žodžiai būtų sugadinti, iš knygų arba specialiai rankioti iš žodyno.

Aš patariu ir kitiems korespondentams ir straipsnėlių rašytojams šitai patarimą; tai ir greičiau parašys ir lengviau bus skaityti, ir žinotų. Sveikiau bus ir laikraščiu. Nes, ypač tu, kur rašoma korespondencijos, tai to miesto gyvenimo labai žingeidauja greit pamatyti laikraštyje apie atsitikimus savame mieste.

Geltonplaukė Julytė.

Suomių (Fim) Profesorių Lankosi Kaune

Kaunas. — Lietuvos atstovas Suomijoje yra pranešęs Lietuvos Universiteto profesorų tarybai, kad netrukus Lietuva žada aplankyti Helsinkų Universiteto profesorų grupę su prof. Niemi priėskau. Jie turė tikslo arčiau susipažinti su Lietuva.

CHICAGOS ŽINIOS

IS SLA DARBUOTES: NOMINACIJOS; PROGRESYVIŲ KANDIDATAI; GEGUŽIS NEPOPULIARUS.

ŽINIOS IŠ "LAISVĖS" BYLOS SU KUNIGU NIKODEMU PETKUM

Advokatas Vencus vėl Klausinėja Tulobą. V.—Argi ji nebuvo ant estrados, kada kun. Petkus ten užlipo? —Taip, tenai buvo tula moteriškė, bet nežinau, ar ta pati.

Advokatas Roe Pašaukia Liudininkę Poniją A. Stanley. R.—Ar jūs pažįstate skundėją, kun. Petkų? —Taip, iš pamatymo.

Progresyvių kandidatas, kuris nėra labai žinomas, B. Salaveičikas, į prezidentus gavo 21 balsą, taipgi gavo balsų į kitą kandidatą, Dr. Montvidą, į daktarą-kvotėją gavo 7 balsus, K. Gūgis į iždininkę—kiek daugiau, o V. Černiauskas į sekretorių—vos 1 balsą.

Dr. M. Bacevičius gavo daugiausia į vice-prezidentą—21 balsus. Tarskui jį sekė Dr. Karaušius su 18 ir Dr. Žimontis su 11 balsų.

Pažymėtina dar ir tas, kad skaitant balsus surasta daugelis nebaustuotų už prezidentą. Matomai, kai kurie nenorėjo balsuoti už Gegužį, o nežinodami kito tinkamo, visai nebaustė.

Prezidentas—B. Salaveičikas, narys 34 kp., 121 Farmington St., New Britain, Conn. Vice-Prezidentas—M. Bacevičius, narys 139 kp., 10718 Prairie Ave., Chicago, Roseland, Ill.

TAMOS VIEŠPATYSTĖ

Dalinai gal dėl jaunų metų jų suėjimas baigdavosi paprastu draugiškumu, vienok gal ir dėl to, kad Jurgis nuo mažens buvo mažkalbiu ir visur užsilaikydavo šaltai.

Kun. Petkaus Advokatas Vencus Klausinėja Liudininkę A. Stanley.

V.—Kaip ilgai, jūs sakėtė, pažįstate kunigą Petkų? —Nuo 1921 metų, negaliu pasakyti tikro laiko, bet aš jį pradėjau pažinti ar nuo 1921, ar nuo 1920 metų.

Clevelandiečių Žinai

Senai laukiamas Drg. L. Pruseika Kalbės Serdoj 11 dieną Lapkričio - November, 1925 LIETUVIŲ SVETAINĖJE 6835 Superior Ave.

kandidatus į kuopos narius, bet jų negalima nuvesti į Detroitą, nes sako, kad ten ne jų miestas.

A. L. CEASAR, M.D. Gydo Ausų, Akių, Nosies ir Gerklės Ligas 109 EAST 87TH STREET

Ar turite KOSULYS? Kodėl nepamėginti Severa's Cough Balsam.

Severa's Cold and Grip Tablets. Kaina 30 centai.

TEN IR ATGAL Nupiginta Kaina. \$203 IS NEW YORKO ir KAUNA ir ATGAL

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos. Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus

\$1,000 TIK UR 60c. Atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų

Jeigu kenti nervų surimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuovargį, širdies ligą, tai atsiųsk 86c ir gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparate".

Atsiųsk 10c, tai gausi visokių mėsų žolį ir knygų katalogą. Reikalingi mėsų žolį pardavinėjimai visuose miestuose.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA. Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokytis automobilio amato gerai lietuvišką mokyklą, kur po vadovystės instruktorio galios per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir patalinti visokių sistemų automobilius, traukus, taipgi ir Fordą.

Automobile School 726 Lexington Ave. arti 59th St. New York, N. Y.

J. GARSVA. GRABORIUS-UNDERI AKA. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y. 264 Front Street C. Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS. DEKSNIO GALINGA MOSTIS. Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skausmus, Šaltų, Rankų, Kojų, Būrimų, Dūmų, Galvos skausmą, ir taip visokių skausmų (tik su rosiu).

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS

W. Masulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Trylika Tūkstančių New Yorko Šiauciu Streikuoja.

Šeštadienio vakare susitikau keis brooklyniečius šiaucius, kurie dirba červeryku industrijoje New Yorke.

Jie em mane klausinėti: —Ar "Laisvė" dar nieko nežino, kad New Yorko trylika tūkstančių šiauciu streikuoja?

—Niekio panašaus negirdėjome apie tą streiką,—atsakiau.

New Yorko šiaučiai geriau organizuoti, todėl ir streikant išėjo visu skyriu darbininkai, o ne taip, kaip Brocktono šiaučiai—vienai streikuodavo, o kiti dirbdavo.

35 dirbtuvių darbininkai yra išsukti streikan, kurie sudaro skaitlinę iš apie 13,000 žmonių. Vietiniai angli laikraščiai nieko nerašo apie tą vietos šiauciu streiką. Visur buržuazinė geltonoji spauda palaiko fabrikantų pusę streikuose.

Dažnai yra daroma taip: vietiniuose laikraščiuose nieko nerašoma apie iškilus bent kurioj industrijoje streiką, o kiti miestu spaudon paduoda fabrikantai pajieškojimams darbininkų-streiklaui. Be abejonės, ir New Yorko červeryku magnatai taip bandys daryti, todėl kiti miestu darbininkai turi būti atsargūs su pajieškojimais darbininkų laikraščiuose. New Yorko šiauciu streiko priežastis—unijos kontraktas išsibaigė; pastarajam kontrakte buvo patvarkymas: jeigu darbininkas išdirbo toj dirbtuvėj dvi savaites, darbdavys neturi tiesos jį pravaryti iš darbo del mažo nesuipratimo.

Dabar unijos kontraktui išsibaigus darbdaviai nori išbraukti ta punktą iš kontrakto, idant būtų jiems galima darbininkus mtyti iš darbo už mažiausius dalykėlius.

"Lasteriai" (kurpaliniai) reikalauja taipgi ir algos daugiau, nes juji sunkus darbas. Šią savaitę unija mąno išsukti ir tų fabrikų darbininkus,

kurie išdirba vaikams červerykus, o jų New Yorke yra daug. Šiame šiauciu streike yra daug ir lietuvių darbininkų, kurie galėtų ir privalo parašyti žinių j mūsų laikraščiu iš streiko eigos. Pereitą penktadienį streikieriai turėjo skaitlingą masinį susirinkimą Cooper Union svetainėj.

Draugai, rašykite žinių mūsų laikraščiuams, nes visiems darbininkams įdomu žinoti jų są kovos įvykius.

Kuršėnu Studentas.

"Laisvės" Vakarienė Pavyko.

Nedėlioje "Laisvės" vakarienė puikiai pavyko. Teisybė, diena pasitaikė prasta, po pietų smarkiai lijo, bet svečių susirinko apie 125. Matėsi draugų ir iš tolimesnių kolonijų. Dalyvavo Senas Vincas, daktaras Repšys ir kiti. Pasilinksminus, jaunimui pašokus, svečiai sukviesti j viršutinę svetainę. Susėdus prie stalų ir užkandus prasidėjo programa.

Vakarienės galva, jeigu taip galima išsireikšti, drg. Petrikenė, pakvietė padainuoti drg. Menkelionūtę. Ji sudainavo keleta dainelių ir svečiai liko si labai užgandinti. Paskui buvo perstatyta jauna smuikininė Julija Bobiūtė. Ji, rodosi, mūsų parengimuose pirmu sykiu pasirodė, bent aš pirmu sykiu ja girdžiu. Reikia pasakyti, kad gabi smuikininė, labai gerai smuikuoja. Jeigu ji ir toliau lavinsis, tai iš jos bus nepaprastai gabi smuikininė. Ja publika išsukė kelius sykius. Paskui buvo perstatytas Senas Vincas (Jakštys) kalbėti. Jis, kaip ir visuomet, pradėjo savo kalba juokais ir visa vakarienės triušą pasisavinsau, nes kas buvo ant stalų sudėta, esa fermerių triušas. Paskui agitavo žmones remti darbininkiską spauda, dėtis prie "Laisvės" bendrovės ir tt. Daktaras J. Repšys išsi-

reikšė, kad jis atvyko j vakarienę pasidžiaugti "L." bylos laimėjimu. Pabaigus jam kalbėti, vietos ir apielinkiu lietuviams gerai žinomas dainininkas Arlauskas sudainavo kelias daineles. Šj syki j jis save jau pasivadino buvusiu dainininku, nes sakė per tris metus nedaivnavęs. Kalbėjo drg. Tauras, vyriausias "Laisvės" redaktorius. Jis pasakė, kad advokatas Roe negalėjęs j vakarienę pribūti ir paskui perskaitė nuo Roe laiška, kuriame advokatas atsiprašo svečių, kad negali jį tarpe būti ir linki jiems gerų pasekmių. Paskui jis kalbėjo apie "Laisvės" bylą ir jos laimėjimus. Jis pasakė, kad nors "Laisvė" daug lėšavo šita byla, bet moraliai "Laisvė" neapsakomai daug laimėjo. Ir "L." moralis laimėjimas paliečia ne vien "L.", bet visą darbininkiską spaudą.

Dainininkams akompanavo drg. Retikevičiūtė. Be jos pagalbos veik nei vienas mūsų pasilinksminimo vakarėlis neapsisiena.

Nors Senas Vincas visą vakarienės nuopelna buvo pasisavinęs sau, bet aš visgi nesutinku. Kaip minėjau, galva vakarienės buvo Petrikenė, jos armija, kuri sušilusi darbuosi, buvo: Jankauskienė, Marčiukienė, Vinikaitienė, Deikienė, Zablačienė, Lukauskienė, Emilija Jeskevičiūtė, Elena Jeskevičiūtė ir Bieliauskienė. Šioms draugėms priklausio visas nuopelns tos vakarienės, nes jos sunkiausiai dirbo. Jos turėjo vėleius pagaminti ir j stalus natarnauti. Reikia atsiminti, kad vakarienė buvo šilta, o kur nėra parankumu, kur nėra specialės virtuvės, duoti del tiek žmonių šilta vakarienė, tai galima sunnasti, kiek reikia darbo padėti. Todėl rengėjai dėkingiausi gspadinėms.

Tik tiek reikia pažymėti, kad laike vakarienės programa buvo ilgoka. Kalbėtojai ilkokai kalbėjo. Tokiose vakarienėse kalbos turi būti kuo trumpiausios. Šėru užsirašė: J. Karalius už \$25; J. Rutkauskas už \$20; Juozas Kiparis už \$10; Juoz. Lelionis už \$10; Povilas Kriaučiukas už \$10; Chas. Vita už \$10; New Yorko darbieju kuo-

pa už \$10; Ant. Kazakevičia už \$5.

Oswald Kiburis aukojo \$5. Visiems širdingai ačiū. Reporteris.

Visiems Newyorkiečiams.

Ar žinote, newyorkiečiai, kad ateinantj nedėlionj, 15 d. lapkričio, įvyks pulkus koncertas?

Ar žinote, kad jame dalyvaus milžiniškas choras Lyra, iš Maspetho, po vadovyste A. Dziko?

Ar žinote, kad pirmą kartą dainuos A. B. Arlauskas, tenoras; seserys Karloniūtės, pianistė B. Klatauskūtė ir Bas-tukas skambins mandalina?

Jeigu taip, tai sulaukė nedėlios, 3:30 val. po pietu, visi j koncertą, kuris įvyks 1347 Boston Road, tarpe 169 ir 170 gatvių. Žinote, kad rengėjai atsilankčiusi patenkina. Metai prabėgo: vieni kitų nesimatė, šiame koncerte susisite pažįstamus draugus. Apart dainų ir muzikos, linksmai pasisūksite lietuviškus ir angliškų žokius. Muzika V. Retikevičiaus. Kviečia Rengėjai.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

PRAKALBOS

Rengia bendrai ALDLD 55 Kuopa ir LMDL 132 Kuopa įvyks Pėntycioj 13 DIENA LAPKRICIO (NOV.) ADOMENO SVETAINĖJ 96 Irving Ave., Ridgewood'e Pradžia 7:30 val. vakare Kalbės Drg. Tauras Tema: Kodel Kun. Petkus Pralaimėjo Bylą su "Laisvė"? Po prakalbos bus diskusijos. Įžanga dyka? Komitetas.

MASPETH, N. Y.—Būsiantj utarninka, 10 d. lapkričio-Nov., 1925, atsilbus choro "Lyra" mėnesinis susirinkimas, National Hall, Clinton ave., Maspeth.

Taigi visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare. Visi draugai ir draugės būkite ant laiko. Sekr. J. Šapoka. (266-267)

SO. BROOKLYN.—ALDLD 147 kuopos susirinkimas bus sereodoj, 11 d. lapkričio (Nov.), pas drg. Mikolajū, 922—4th Ave. Draugai, visi būkit ir atsiimkit knygas. V. Januška.

PASIRANDAVOJA Labai didelis štoras, tinkamas kriaučių dirbtuvei Gali būt įtaisytas ir del krautuvės. Geras kampas. PASIRANDAVOJA 5 geri, dideli kambariai su visais įtaisymais. Renda \$40. 47 Scholes St. Taipgi 6 dideli kambariai; randa \$50. Keturi dideli kambariai, naujai įtaisyti; randa \$29. Toj pačioj vietoj 4 kambariai ant pirmo lubų; randa \$27. Kreipkitės: 390 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., ant viršaus arba pas Henry Ruppfi, 205 McKinley Ave., Glendale, L. I. Tel. Evergreen 6595

PUIKIAUSI SVETAINĖ Del Mitingų, Vestuvių, Vakarienių ir Pakeleiviams Nakvynė. Taipgi ir šiaip del visokių pasilinksminimų randasi LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLIUBE, kuris randasi 1153 Putnam Ave., tarpe Halsey St. ir Gates Ave., Brooklyne. Telefonas Jefferson 6639

ŽIEMA JAU ČIA! VISU pareiga apsisaugoti nuo šalčio, pasiperkant naujausios mados, geriausios materijos ir išdirbystės OVERKOTĄ LIETUVIŲ KOOPERATYVĖS ĮSTAIGOS KRAUTUVEJ. Dirbtuvė yra vedama pilnai patyrusių kriaučišką madą siuvėjų. Turime daug overkotų ir siūtų pasirinkimui suaugusiems, jauniems ir vaikams. SIUVAME ANT UŽSAKYMO. KAS NEPRISIRENKA IŠ GATAVU. Overkotai nuo \$15 ir augščiau Siutai nuo \$18.00 ir augščiau ant orderio nuo \$25.00 ir augščiau pagal materijos vertę. Primate užsakymus ir per laiškus. Darbą garantuojame. Už netinkamumą draubūti grąžiname pinigų. Lietuvi, atsimink šią pirmutinę lietuvišką įstaigą: A. L. CLOTHING CO. 216 Manhattan Avenue BROOKLYN, N. Y. Vedėjas V. KERSULIS. Telephone Stagg 4697.

PRANESIMAI IS KITUR

PATERSON, N. J.—LMDL 38 kuopos susirinkimas įvyks 11 d. lapkričio (Nov.), 7:30 val. vakare, pas drg. Sinkauskienę, po No. 293 River St. Visos draugės pasistengkit pribūti, nes turime daug svarbių dalykų aptart. Sekr. Ona Bingeliūtė.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau apsiavedimui merginos arba našlės, nesenesnės *35 metų. Aš esu našlys, 40 metų. Kuri mylite gerą šeimyniską gyvenimą atsisaukite šiuo adresu: John Rushicki 15 Charles St., Ashley, Pa. 265-267

Pajieškau savo vyro Antano Yursko (Aluzos). Kiek laiko atgal jis gyveno Cambridge, Mass. Paeina iš Butrimonių parapijos, Traku apskrictio, Vilniaus rėdybos. Jei kas apie jį žino, meldžiu pranešti, ar jis gyvas ar miręs. Martukas Gurskienė 1819 Reedsdale St., N. S. Pittsburgh, Pa. 297-268

Telefonas: Stagg 9105 Dr. A. Petrika LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliu diagnoza 221 SOUTH 4-TH STREET BROOKLYN, N. Y. Priešais "Bridge Plaza" Valandos: 10—12 prieš piet 2—8 po piet Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulgy sutarties.

Bell Phone: Oregon 0863-J. Dr. Ignolas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L—E—T—U—V—S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Telephone Stagg 0783 J. LEVANDASKAS GRABORIUS 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO.—Aš turiu du bizniū, tai viena parduosiu del to, kad abu sunku prižiūrėti. Pirmas—gera farma, 180 akru žemės, 60 akru dirbamos, likusi ganykla ir miškas, sodas, 600 vaisinių medžių, obelių ir grūšių. Geri budinkai, 7 metai kaip statyti, stuboj šiltas vanduo, skalbinė ir maudyne, elektra. 7 maios nuo Worcester, Mass. Kaina \$21,000, inest \$10,000. Antras biznis—mėsos krautuvė, biznis išdirbtas per 9 metus. Biznio daroma j savaitę už \$1,000. Kaina \$2,800 arba rokuoju favora oisello kaina. Kreipkitės šiuo adresu: STAR MARKET 253 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Park 494 Savininkas J. Davidonis. 262-271

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveiklus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujais ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ geriausiai rengetoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėt visokius motorus, apie elektrą ir važinavimą. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir angli kalboj veda visiem žinomas ir per 15 metų prityres Inspektorius L. TIKNEVICIUS. Garantuojame laisvą ir diplomą. Pojiekome darbu. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Mokykla atidara nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 11 val. ryto iki 8 val. po pietu. Klesos dienomis ir vakarais NEW YORK AUTO SCHOOL 228—2nd Avenue. (Kampas 14 gatvės) New York City

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVE Užlaikau drapanas geriausj kompanij. Skrydėles, kepurės vyrų ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (raitnokus) vyrų, meterims ir vaikams. Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai atgandėtas. S. PAUŽA 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

LINKSMI VYRAI Ne tik sportai, bet ir darbininkai ir gerenda kliauos lietuvių biznierių, rūkydami NAUJOKŲ BROLIŲ padarytus cigarus visi džiaugiasi, nes ja žino, jog tai yra geriausi Cigarai Amerikoje, gurdūs rūkyti, puikiai dega ir dūmas maloniai kvėpia. Jogi visiems patinka net šily sėdinties arba praenantiems; myli kvėpėjimą todėl, kad pagamininti iš Importuoto ir geriausio Domestic Tabako! Nors daugiau mokėtum, bet geresnių Cigarų negali gauti! Visi inteligentai juos rūko! Restauracijose, Kliubuose, Storuose, pas Barberius ir visose lietuviškose užėgose visur reikalaukit ir rūkykit po vardu JONO—JOHNS CIGARŲ arba brolio Petro bei L. D. K. Vytauto! Tėmykit, kad būtų vardas ir paveikslas ant bakso, kaip Jonas su pirštu rodo j auksinius medalius,—o rūkysi ir džiaugiesi. J kitus miestus išsiuntinėjam ant pareikalavimo. Adresas: J. and P. Naujokų Cigar Dirbtuvė 267 Division Avenue Brooklyn, N. Y. Kurie netingi liuosam laike kaip agentai kituose miestuose užsidirbti ekstra pinigų, ir kodel nepradėt agentaut?

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS PASEKMINGAI ISGYDOMI PAGAL MŪSŲ GYDYMO BŪDŲ. Nepaisant kaip pavojinga liga ir kaip senai kenti, aš galiu pagelbėti. MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASEKMES įvairiuose apsiirėkimuose ligų—Nery, Odos, Kraujo Nevajumo, Odos Suedimo, Chėniškų Skaudulių, Abėno Nery Šilpumo, Jaknų, Šlapinimosi Neesamųjų, Reumatizmo, Hemmeroido ir visų kitokių ligų. Ar davei egzaminuoti savo kraujai ir ar žinai teisinga padėti? X-Ray; kraujas tiriamas Wasserman'o sistema ir vaistais. Teisingas tyrinėjimas ir gydymas. UZMOKESTIS PRIEINAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatingas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatingai. KALBAME LIETUVISKAI. Patarimas ir Egzaminavimas Dykai. Kasdien nuo 9 iki 8 val. vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 p. p. DR. ZINS 25 METŲ SPECIALISTAS 110 East 16th St., New York, N. Y. Tarpe 4th Ave. ir Irving Place

Mūsų Cigarų Vardai (Brands Labeliai)

D. L. K. VYTAUTO CIGARAI—Squares bei Extra Good po 20 centų; Šitie cigarai padaryti iš geriausios rūšies Domestic bei Importuoto Tabako. Yra tai dideli, stori cigarai, ir gardūs rūkyti! ANTRO SKYRIAUS taip pat su L. D. K. paveikslu ir tokio pat vardo, bet plonesni už pirmuosius; šitie po 15 centų. 10 CENTŲ Cigarai yra padaryti iš nemažiau atsargiai sutaikyto, parinkto geresnio skyriaus Tabako, pagal tinkamumą—iš Havanos, Porto Rico, Sumatra, Shade Grown bei kitų, nors dideli, bet biskj mažesni už didžiuosius, vienok yra veik 5 colių ilgio, labai malonūs rūkyti, ir yra labai populiariški. Lietuviai juos myli, po vardu PETRO NAUJOKO, su lietuviškais parašais ant bakso. Po kitu LABELIU-VARDU 10 centų, JONO-JOHN'S CIGARS, kitoki bakasai, nors lietuviai juos labai myli, bet ir svetimaučiai labiausia jų reikalauja, nes puikus Labelis su auksiniais medaliais ir JONO NAUJOKO paveikslu. Kiti tokius cigarus po 15 centų parduoda, o mes skiriam tik po 10 centų. Kaip tie, taip ir visi kiti mūsų cigarai yra padaryti rankomis patyrusių vyrų amatninkų; o ne taip, kaip TRUSTAI garsina HAND MADE, o vienok mašinomis padaryti, mergaičių prižiūrint už menkutj mokesťj, dirbant po 12 valandų j dieną ir daugiau!

PENKTO SKYRIAUS yra menkesni, bet vienok ir geri cigarai, vadinasi DAIZY DEE. Labai gražus merginos paveikslas, garsios aktorės. Apart kitų ypatybių, už tai mūsų cigarai geresni ir žmonės jų geidžia, kad mes patys juos dirbame, visus su rankomis padarome, ne mašina. Tame amate esame jau 25 metai ir turime geriausiaj patyrimą ne tik padaryme, bet ir pažinime tabako nuo A iki Z. Mūsų pačių pridėjimas darbo prie cigarų eina naudai rūkytojui, už tai, kad dirbame. Kuomet kitatautis, kuris vos vieną arba du darbininkus samdo, jau pats nieko neveikia; mat, jau ponas ir iš darbininkų gyvena. Kaip iš darbininkų, taip ir nesumanių biznierių iškošia sau dykavimą, perkant prastą tabaką. Darbininkas, matydamas, kaip jų ponas be darbo dykauja, tai ant keršto brudą cigarus padaro, kuriuos lietuviškai visuomeni stengiasi įduoti per lietuviškus biznierių. Mūsų pačių visas darbas prie cigarų pridėtas eina labai mylėtojų mūsų cigarų. Tegul kitatautis eina pirkti pas kitatautį, o lietuviai pas lietuvius; laikykimės vienybės. Ne tik vietiniai tikri lietuviai mūsų cigarus myli, rūko ir biznierių pardavinėja, kaip tautiečiai, bet ševikai, taip socialistai ir kiti, nes žino, kad mes teisingi žmonės, mūsų geri cigarai geriems žmonėms lietuviams!

"Laisvės" skaitytojai yra mūsų geriausi draugai ir kostumeriai Brooklyne, todėl kiti miestų draugai reikalaukit nuo savo biznierių Naujokų cigarų. Ant pareikalavimo taip pat išsiuntinėjam j kitus miestus biznieriams bei agentams cigarus C. O. D.; vienok pirmu kartū nuo naujų pirkėjų prašome, kad prisijųtų VIENĄ DOLERJ rankpinigių, kadangi yra visokių žmonių, kurie net po svetimų vardu pareikalauja cigarų, o paskui neima, tad rankpinigiai reikalingi apsiginti nuo suvadytojų.

Už pasiuntimą cigarų mes visada apmokame lėšas; o atsiųstas doleris tampa atrokuotas nuo sumos už cigarus.

Ir iš kitų miestų užprašom lietuviškus biznierių pirkti nuo mūsų cigarus. Mes savo kaštams pasiūsim; nesigailėsit. Adresas:

JONAS IR PETRAS NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI 269 Division Ave., Brooklyn, N. Y.